

Briuselis, 2017 m. lapkričio 15 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0230 (COD)

13249/17
ADD 1 REV 1

CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12829/17
Komisijos dok. Nr.: 11494/16 - COM(2016) 479 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir šalinamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios informacijos teikimo mechanizmo

- Bendras požiūris
- = Pareiškimai

Delegacijoms pridedami Kroatijos, Lenkijos, Suomijos ir Komisijos pareiškimai dėl bendro požiūrio, priimti 2017 m. spalio 13 d. Tarybos (Aplinka) posėdyje. Šie pareiškimai bus įrašyti į Tarybos posėdžio protokolą.

KROATIJA

„Nors į naujausią LULUCF reglamento projekto redakciją yra iš dalies įtraukti Kroatijos pateikti pakeitimai, kuriais patvirtinamos ypatingos aplinkybės, kurios Kroatijos Respublikoje susidarė dėl įvykių karo metu XX a. 10-ame dešimtmetyje ir kurios turėjo ir tebeturi tiesioginį poveikį miškotvarkai, Kroatijos Respublika mano, kad šio reglamento projektą būtina dar labiau patobulinti siekiant atsižvelgti į atskirus ypatumus, visų pirma su kompensuojamaisiais kiekiais susijusiame VII priedo skirsnyje.

Kadangi Kroatijos Respublika yra šalis, kurioje daug miškų plotų (ne mažiau kaip 43 % visos šalies teritorijos), siūlomas bendro požiūrio dėl LULUCF reglamento tekstas ir, konkrečiai, siūloma lankstumo priemonė – 9,6 mln. tonų CO₂ ekvivalento 2021–2030 m. laikotarpiu – kartu su siūlomu 12 % kompensavimo koeficientu sudaro sąlygas, kuriomis Kroatija galėtų nepelnytai atsidurti nepalankioje padėtyje. Be to, tai reiškia, kad pramonė ir ekonomika turėtų kompensuoti LULUCF sektoriuje išmetamą ŠESD kiekį, nors šis sektorius iš tiesų turės absorbentus iki 2030 m.

Iš neseniai atliktų ekspertų vertinimų matyti, kad Kroatijos Respublikai reikalingas didesnis kompensavimas (32 % kompensavimo koeficientas), kitaip tariant, 2,5 mln. tonų metinė kompensavimo riba. Šiuose vertinimuose atsižvelgiama į tai, kad ataskaitinis laikotarpis (2000–2009 m.) Kroatijos Respublikos atveju nebuvo reprezentatyvus laikotarpis, kadangi dėl nepriklausomybės karo ir užminuotų miškų plotų kirtimo intensyvumas buvo palyginti žemas ir neoptimalus. Todėl Kroatijos Respublikoje planuojama didinti kirtimo intensyvumą, tačiau kartu reikia užtikrinti tvarios miškotvarkos tęstinumą ir visam laikui išsaugoti CO₂ absorbentus.

Atsižvelgdama į tai, kad išdėstyta pirmiau, Kroatijos Respublika toliau laikosi nuomonės, kad reikia padidinti VII priede jai nustatytą kompensuojamąjį kiekį, ir negali pritarti bendro požiūrio priėmimui.“

LENKIJA

„Miškai ir dirvožemis yra didžiausi pasaulyje anglies kaupikliai. Miškų alinimas ir dirvožemio degradacija daro neigiamą poveikį vandens kokybei ir prieinamumui, taip pat biologinei įvairovei, ir gilina pasaulines problemas, tokias kaip badas, skurdas ir migracija. Šių problemų sumažinimas ar net visiškas pašalinimas visame pasaulyje yra vienas iš Paryžiaus susitarimo elementų. Vandens kokybė turi būti gerinama, o biologinė įvairovė saugoma visų pirma atkuriant gamtines sistemas, tokias kaip miškai ir dirvožemis. Kertant medžius pagal gamtinių sistemų atkūrimo principus gerinamos aplinkos sąlygos, saugoma biologinė įvairovė ir kuriamos darbo vietos, be kita ko, kaimo vietovėse.

Todėl Lenkija norėtų pareikšti susirūpinimą dėl siūlomo reglamento projekto ir išreikšti **didelį nusivylimą dėl dokumento, kurį 2017 m. spalio 13 d. posėdyje kaip bendrą požiūrį priėmė Aplinkos taryba, tekste išdėstytų naujų pasiūlymų sudėtingumo lygio. Sutarto teksto formuluotės yra nesuprantamos paprastam skaitytojui. Esame įsitikinę, kad privalome rasti skaidrų ir suprantamą sprendimą**, kuris būtų visuotinai priimtinas. Parengtas dokumentas bus pateiktas Klimato kaitos konvencijos forume. Siūlomas tvarkomos miško žemės atskaitos lygis yra Sąjungos nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą dalis; tai turi būti metodas, kurį galėtų taikyti kitos šalys. Be to, privalome užtikrinti, kad siūlomu sprendimu nebūtų sukurta daugiau biurokratijos ir nebūtų ignoruojama mokslo ir švietimo srityse padaryta pažanga. Šiuo atžvilgiu ES turi būti pavyzdžiu besivystančioms šalims.

Siūlomame teisės akte nebuvo tinkamai atsižvelgta į tai, kad miškų ekosistemos yra didžiausi ir svarbiausi absorbentai Europoje. Dėl valstybių narių vykdomos tvarios miškotvarkos grynasis absorbavimas sudaro 440 Mt CO_{2eq} per metus. **Pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nėra paskatos valstybėms narėms imtis veiksmų, kuriais miškotvarkos profesionalizacijos kontekste galėtų būti padidintas miškų potencialas švelninti klimato kaitą ir atsižvelgta į miško dirvožemio organinę anglį.** Pasiūlyme neužsimenama apie galimybę didinti miškų absorbuojamą teršalų kiekį vykdant papildomą miškotvarkos veiklą, pavyzdžiui, keičiant medynus, didinant natūralių medynų potencialą ir reguliuojant brandžių medynų rotacijos laikotarpius. **Be to, turėtume vengti kurti apskaitos taisykles, dėl kurių atsirastų debetas tuo atveju, jei iki 2030 m. numatytos miškų biomasės atsargos padidėtų ir taptų reikšmingu absorbentu.**

Sąjungos „debetų nebuvimo taisyklės“ nustatymas taip pat kelia susirūpinimą. Tai yra nauja taisyklė, kuri nėra privaloma pagal Kioto protokolą ir kuri buvo nustatyta Sąjungos lygmeniu. Visų pirma, ši taisyklė jau veikia pagal reglamento projekto 4 straipsnį, pagal kurį valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad LULUCF sektoriuje nesusidarytų grynojo išmetamo teršalų kiekio. Antra, šia idėja sukuriama nerimą keliantis tikslo Europos Sąjungai nustatymo precedentas. Tai galėtų turėti didelės įtakos atskirų valstybių narių taikomam miškotvarkos būdai. Reikėtų aiškiai pabrėžti, kad miškininkystė priklauso valstybių narių kompetencijai, o nustatant Sąjungos tikslą būtų pakenkta šiems įgaliojimams. Trečia, tvari miškotvarka jau savaime yra vertybė ir negali būti nustatyta, kad ji būtų priklausoma nuo kaimyninių šalių veiksmų. Valstybės narės, kurios laikosi įsipareigojimų pagal reglamento 4 straipsnį ir vykdo tvarią miškotvarką, neturi būti baudžiamos už joms nustatytų įsipareigojimų vykdymą. Kompensacija valstybėms narėms skiriama remiantis arbitraliai pasirinktu laikotarpiu, susijusiu su tvarkomos miško žemės atskaitos lygiu; todėl visos valstybės turėtų turėti teisę iškilus būtinybei pasinaudoti kompensacija. Ketvirta, valstybės narės sužinos, kad jos gali pasinaudoti kompensacija tik baigiantis ataskaitiniam laikotarpiui, todėl negalės vykdyti jokie reikšmingo strateginio planavimo, nes nebus tikros, ar įvykdys ES tikslą.

Be to, norėtume išdėstyti savo poziciją dėl tvarkomos miško žemės atskaitos lygio ir pateikti savo aiškinimą, kaip reikėtų nustatyti šį lygį ir į kokius veiksmus reikėtų atsižvelgti jį apibrėžiant.

Mūsų nuomone, **tvarkomos miško žemės atskaitos lygis konkrečiais metais turėtų atitikti miško išteklių plėtojimo gamtinį modelį; juo turėtų būti atsižvelgta į poreikį didinti miškų augimo potencialą, taip pat esamą ir numatomą medynų amžiaus klasių struktūrą tam tikroje valstybėje narėje.**

Pabrėžiame, kad tvarkomos miško žemės atskaitos lygiu turėtų būti atsižvelgta į specifinės biologinės įvairovės, būdingos miškų atliekamoms funkcijoms valstybės narės gamtinių išteklių apsaugos sistemoje, stebėseną ir periodinį vertinimą. Bet koks veiksmas, turintis įtakos miškų išteklių augimui, dėl kurio „palankia linkme“ nukrypstama nuo to modelio, yra papildoma žmogaus veikla, į kurią turi būti atsižvelgta siūlomu apskaitos metodu.

Pareiškiamo, jog esama didelio poreikio atlikti reglamento projektu siūlomo atskaitos lygio nustatymo metodikos pakeitimų. Neturi būti keičiamas požiūris, kad nebūtų nukrypta nuo anksčiau neginčytos doktrinos ir neatsitiktų taip, kad atitinkamoje šalyje augantys miškų išteklių dėl dirbtinių apribojimų apskaitos sistemos tikslais būtų traktuojami kaip išmetamųjų teršalų šaltinis, o ne kaip gamtinis absorbentas.

Siūlome, kad tvarkomos miško žemės atskaitos lygiu būtų atsižvelgta į pokyčių, susijusių su natūralia dinamika ir amžiaus klasių struktūra, poveikį. Svarbu, kad valstybės narės nebūtų baudžiamos už tvarią miškotvarką, kuria siekiama padidinti miškų išteklius ir kuri vykdoma laikantis nustatytos praktikos ir nacionalinės teisės aktų.

Pritariame pagrįstam Europos Komisijos teiginiui, kad dėl nesubalansuotos miško amžiaus struktūros (kai didėja didesnio amžiaus klasių dalis) gali ilgam laikui sumažėti miškų atliekamo absorbento vaidmuo.

Nepaisant Europos Komisijos mėginimų patikinti valstybes nares, kad požiūriu dėl tvarkomos miško žemės atskaitos lygio neturėtų būti daromas nederamas poveikis būsimiems miškotvarkos intensyvumo apribojimams, toks galimų apribojimų nustatymas siūlomame teisės akte gali prieštarauti Paryžiaus susitarimo, kuriuo siekiama išlaikyti arba padidinti miškų kaip ilgalaikio absorbento vaidmenį, dvasiai.

Pažymėtina, kad šiuo metu siūlomas atskaitos lygis nėra tinkamas supratimo, kaip veikia miškai, ir tų miškų naudojimo ekonominiam vystymuisi užtikrinti aspektais. Mūsų miškininkystės integravimo į klimato politiką koncepcija yra susijusi su miškų našumo didinimu, t. y. didesne medienos gamyba. Šis požiūris tarnauja visuomenei, o tai taip pat reiškia, kad miškams tenka didesnis vaidmuo apsaugant ir formuojant biologinę įvairovę ir jie daro didesnę poveikį vandens kokybei ir dirvožemio atkūrimui. Šiuo pareiškimu siekiame atkreipti dėmesį į šias problemas ir prašome atsižvelgti į mūsų prašymus.“

SUOMIJA

„Suomija yra tvirtai įsipareigojusi laikytis pasaulinės klimato darbotvarkės, įskaitant Paryžiaus susitarimą ir plataus užmojo ES klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį. Ilgalaikis Suomijos tikslas – anglies junginių aspektu neutrali visuomenė, kurios pagrindas – atsinaujinantieji energijos ištekliai, o iškastinės medžiagos pakeičiamos tvariai gautomis biologinėmis medžiagomis. Suomija nusprendė iki 2030 m. padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį, kad ji sudarytų 50 % galutinio energijos suvartojimo, palaipsniui nustoti energijos gamybai naudoti anglį ir perpus sumažinti iškastinio kuro naudojimą. Mūsų tikslas – iki 2045 m. tapti anglies junginių aspektu neutralia.

Suomija pabrėžia, kad dėl 2017 m. spalio 13 d. Aplinkos tarybos rezultatų atsirastų didelė rizika, kad apskaitos taisyklės neatspindės tikrovės. Šie rezultatai neduos paskatų užtikrinti tvarų miškų valdymą, naudoti tvarius ir ilgalaikius miško produktus ar pereiti prie bioekonomikos. Reglamente numatytas kompensavimas yra neabejotinas žingsnis pirmyn, bet sutartas Suomijai skirtas kiekis yra nepakankamas, kad būtų galima atsverti debetą, atsiradusį dėl apskaitos taisyklių.

Suomijoje LULUCF sektorius ir visų pirma miškai ir toliau yra svarbus grynasis absorbentas. Tačiau dėl apskaitos taisyklių miškai būtų laikomi išmetamųjų teršalų šaltiniu, ir tikrasis Suomijos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas būtų gerokai didesnis nei 40 %. Tai neatitiktų 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadų.“

EUROPOS KOMISIJA

„Kelių valstybių narių prašymu Komisija norėtų patikslinti, kaip ji supranta pasiūlyme dėl LULUCF reglamento išdėstytas tvarkomos miško žemės apskaitos taisykles.

Komisija primena, kad pasiūlyme dėl LULUCF reglamento nustatyta, jog tvarkomoje miško žemėje pašalinamo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis įskaičiuojamas į miškų atskaitos lygį.

Komisija pakartoja, kad, remiantis jos pasiūlymu, siūlomas miškų atskaitos lygis grindžiamas konkrečiau miško būsimu anglies dioksido absorbento įverčiu, apskaičiuotu sudarant užfiksuotų miško charakteristikų, miškotvarkos praktikos ir ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu registruoto intensyvumo prognozes ¹.

Komisija pabrėžia, kad taikant siūlomą miškų atskaitos lygio metodą visapusiškai atsižvelgiama į būsimą tokių su miškų amžiumi susijusių dinamiškų charakteristikų, kaip diametras, rūšis, rotacijos trukmė ar ankstesnis augimo tempas, poveikį ir neužkertamas kelias ateityje didinti miško kirtimo mastą. Tinkamai dokumentais patvirtintais atvejais šios charakteristikos leidžia pagrįsti miško kirtimo mastą, neviršijantį metinio miško prieaugio. Toks didesnis miško kirtimo mastas yra suderinamas su miškų atskaitos lygio metodu. Todėl nustatant miškų atskaitos lygį reikia atsižvelgti į tai, kad šiuo tikslu reikalingas atitinkamas pašalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažės.

Dėl nesubalansuotos miško amžiaus struktūros (kai senų medžių yra per daug) gali prireikti imtis ilgalaikių absorbento mažinimo veiksmų. Todėl Komisija patikina valstybes nares, kad taikant miškų atskaitos lygio metodą nebus nepagrįstai varžoma galimybė ateityje pritaikyti miškotvarkos intensyvumą, siekiant pagal Paryžiaus susitarimą išlaikyti ar padidinti ilgalaikius anglies dioksido absorbentus.“

¹ Dokumente 12829/17 šis laikotarpis yra 2000–2009 m.